

Het is goed dat natuurbeheerders voortaan een lumpsum krijgen voor hun werk

— Lotty Nijhuis en Margo Sauter

Erik Lubberink, Coördinator Beheer/SNL bij het IPO

“Het voorkomt bezwaarschriften en procedures die veel tijd en geld kosten.”

> “De provincies hebben de lump sum-benadering zelf geïnitieerd, dus ik ben het natuurlijk eens met deze stelling. Met deze benadering reduceren we de uitvoeringskosten voor zowel provincie als beheerder zijn er beter samenhangende afspraken te maken beheer- en inrichtingsmaatregelen. In de nieuwe werkwijze komen alleen nog (groepen van) beheerders met meer dan 75 ha in aanmerking voor subsidie. Bovendien moeten de beheerders gecertificeerd zijn. Daarmee geniet de beheerder het vertrouwen van de provincie, is er geen veldcontrole meer nodig en zijn de uitvoeringslasten lager. Nu al komt tachtig tot negentig procent van de gegevens over natuurterreinen direct van met name de grote terreinbeheerders komen. Met de lump sum-benadering leveren straks alle gecertificeerde natuurbeheerders de gegevens aan voor het provinciale natuurbeheerplan. De natuurbeheerders bereiden als het ware het natuurbeheerplan van de provincie voor. De provincie hoeft dat werk dus niet nog eens over te doen.

Bovendien helpt deze werkwijze de discussie over na te streven doelen in een natuurgebied. Een beheerder weet goed wat er gebeurt in zijn gebied en welk ecologisch doel haalbaar is. De provincie zal dat over het algemeen kunnen overnemen in haar natuurbeheerplan. Dat is vervolgens de basis voor de lump sum-overeenkomst met de beheerder.

Deze aanpak vereist echter wel dat beheerder en provincie in een vroeg stadium de gesprekken met elkaar aan gaan. Dat voorkomt bezwaarschriften en procedures die veel tijd en geld kosten. In de huidige situatie heb je nogal eens te maken met particulieren die bij de jaarlijkse openstelling in november er pas achter komen dat ze een ander doel voor ogen hebben dan de provincie. Dat hopen we in de toekomst te voorkomen.<

Margot Kroot, projectleider SNL-aanvragen, Unie van Bosgroepen

“Ik vraag me ook af of het voor alle natuurbeheerders aantrekkelijk is.”

> “Of ik het eens ben met deze stelling hangt ervan af hoe de lump sum er in de SNL uiteindelijk precies uit gaat zien. In die zin komt de stelling te vroeg. Wanneer het een echte lump sum wordt, waarin het beheer- en programma-geld als één geheel wordt gezien, zonder tussenschotten, dan heeft het zeker meerwaarde. Positief vind ik het gesprek met de provincie over de lump sum-overeenkomst. Daar worden niet alleen afspraken vastgelegd over het natuurbeheer, maar ook over de ontwikkeling van nieuwe natuur, over natuurherstel, water, recreatie, enzovoort.

Maar wanneer beheerders per onderdeel een aparte verantwoording af moeten gaan leggen, dan is de meerwaarde van de lump sum in mijn ogen beperkt. Dan is er weinig verschil met de huidige situatie. Ik hoor nu al geluiden dat er straks over bijvoorbeeld beheer en projecten voor inrichting van nieuwe natuur apart gerapporteerd moet gaan worden.

Ik vraag me ook af of het voor alle natuurbeheerders aantrekkelijk is. Vooral voor particulieren die alleen beheer willen doen zijn de voordelen nog niet zichtbaar. Nu kunnen deze ervoor kiezen om niet te certificeren en worden ze gecontroleerd door Dienst Landelijk Gebied. Voor hen zou het juist een lastenverzwaring betekenen omdat zij zich verplicht moeten laten certificeren.

Het liefst zou ik een keuzevrijheid zien voor beheerders om zich al dan niet te laten certificeren en een lump sum-overeenkomst te sluiten. Dan krijg je beheerders die alleen willen beheren en het prima vinden dat DLG komt controleren. En je krijgt beheerders die beheren maar ook nieuwe natuur willen ontwikkelen en bestaande natuur willen verbeteren en voor certificering kiezen. Als het uiteindelijk maar leidt tot zo min mogelijk administratieve lasten voor provincies én natuurbeheerders.”<

Bert van der Moolen, Directeur-rentmeester Goois Natuurreservaat (GNR)

“Beheerders moeten zoveel mogelijk beleidsvrijheid krijgen om het gewenste natuurbeheer te realiseren.”

> “Het Goois Natuurreservaat ontvangt vanuit de SNL een bijdrage in de kosten voor de instandhouding van natuur en landschap in het Gooi en voor het recreatief medegebruik van haar terreinen. De nieuwe lump sum-benadering kunnen we alleen maar onderschrijven. Het goede van dit stelsel is dat het uitgaat van vertrouwen en professioneel beheer door de beheerder en vermindering van administratieve druk en uitvoeringslasten. Om dit te bereiken en daarnaast de kwaliteit van het beheer te borgen, is een certificering van de beheerder aan de orde. Op dit moment zijn we daar binnen het GNR ook mee bezig. De certificering vraagt vastlegging van de werkwijze van het GNR. In samenwerking met het Landschap Noord-Holland zijn we daarom nu bezig met het opstellen van een Kwaliteitshandboek GNR. Ik vind het belangrijk dat terreinbeheerders zoveel mogelijk beleidsvrijheid krijgen om in samenspraak met overheid en publiek het gewenste natuurbeheer te realiseren. Met een lump sum is de terreinbeheerder flexibeler in de besteding van het budget. Wij zijn immers ervaringsdeskundigen op dit vlak. In Noord-Holland wordt bovendien in toenemende mate samengewerkt tussen de terreinbeherende organisaties om ervaring, kennis en kunde uit te wisselen onder andere met als doel om de beheerkosten te verlagen. Laat de overheid het kader stellen met zo min mogelijk papierwerk en de terreinbeheerders maximaal buiten aan de slag gaan om tot aansprekende resultaten te komen.”<

Jack Geraedts, beleidsmedewerker natuur, provincie Limburg

“Het zal de samenwerking tussen de terreinbeheerders stimuleren.”

> “Ik ben het helemaal eens met de stelling. Het is een nadere invulling om de ambities met natuur en landschap betaalbaar te houden. Feit is dat er bezuinigingen op het natuurbeleid hebben plaatsgevonden. Ik ben persoonlijk niet zo blij met die bezuinigingen. Aan belangrijke maar kwetsbare onderwerpen zoals natuur en cultuur zou de overheid meer geld moeten uitgeven. Maar de bezuinigingen betekenen dat er prioriteiten moeten worden gesteld. De invoering van de huidige Subsidieregeling Natuur en Landschap heeft reeds tot een vereenvoudiging van de regels geleid. De lump sum-overeenkomsten zullen ervoor zorgen dat er efficiënter kan worden gewerkt en flink op de uitvoeringskosten kan worden bespaard. Daarmee zetten we een stap in de goede richting. Bovendien zal het de samenwerking tussen de terreinbeheerders stimuleren. In bepaalde delen van Limburg is de EHS wat de eigendomssituatie betreft nogal versnipperd. Een betere samenwerking zal de natuurkwaliteit bevorderen. Niet alleen de terreinbeheerders worden gestimuleerd om meer te gaan samenwerken maar ook andere partijen die een bijdrage leveren aan de natuurkwaliteit. De provincie Nederlands Limburg heeft daarom samen met België en Duitsland het samenwerkingsverband Drielandenpark opgericht.”<